

Evighetsmaskinen

Vaskemaskinen frigjorde tid, og bidro til **velstandsøkning**.

Nå står vi foran nye utfordringer: Vi må **gjenbruke**.

Vi må lære oss å **reparere**, og bruke ressursene flere ganger.

Kan symaskinen bli vår nye, magiske **evighetsmaskin**?

INNHold

Lavere klimagassutslipp enn før	4
Remiks tar rollen som storebror	4
Remiks klar med eget industrivern	5
Har foretatt tidenes CO ₂ -kutt	5
Løste opp besværlig transport	6
Nye porter gir varmere bygg	6
Sorterer raskere og bedre	7
Hele Nord-Norge varmer Ishavsbyen	7
Ønsker å tilby utslippsfri avfallsløsning	8
Væpnet med miljøpistol	8
Satser på rekruttering	9
Et mangfoldig Remiks-år	9
Fokuserer på FNs bærekraftsmål	10
Fra vaskemaskin til symaskin	12
Trygg skattejakt i bruktbutikker	12
Redesign på timeplanen	13
Stilig og miljøbevisst med gjenbruksmote	14
Utlån reduserer «bruk og kast»	16
Polaria vil leve som de lærer	16
Resirkulerte hele hotellet	17
Åpnet for nye skattejakter	18
Lager designmøbler av havplast	20
Mål om 80 prosent materialgjenvinning	20
Jakter hele tiden på forbedringer	20
Forsker på nordnorsk, grønn omstilling	22
Hva blir til hva	22
Derfor tror vi så lett på falske nyheter om avfallsbransjen	23
Årsberetning 2019	24
Resultatregnskap	27

Telefon kundetorg: +47 77 60 19 00
 Besøksadresse: Ringveien 180
 Postadresse: Postboks 2509,
 9270 Tromsø
 Produksjon: Krysspress®
 Tekst: Oddny J. Johnsen
 og Skjalg Andreassen
 Foto: Rune Stoltz Bertinussen

Les hele Miljørapporten på nett:
2019.remiksarsmelding.no

LEDER

Det store «vi»

I MILJØRAPPORTEN for 2018 fokuserte vi på å fortelle at systemene våre for gjenbruk og materialgjenvinning er på plass. At det opp til hver enkelt av oss å utnytte dem godt. Når vi nå oppsummerer 2019, ønsker vi i Remiks å fokusere på det faktum at ingen kan redde verden alene: Ikke enkeltpersoner og ikke Remiks. Vi må gjøre det sammen! Gjenbruk og materialgjenvinning, og å begrense forbruk og utslipp er vårt fokusområde i årets miljørapport. Vi har intervjuet kilder som har en bevisst holdning til temaet, og håper de kan inspirere deg til å gjøre grep for å redusere mengden av eget restavfall. Plukkanalyser viser at halvparten av innholdet i posene som vi her i Tromsø og Karlsøy kastet som restavfall, faktisk var ressurser som kunne vært sortert ut og brukt om igjen.

ETT AV HOVEDMÅLENE VÅRE er å inspirere flest mulig til å sortere enda mer, og enda bedre. Og vi ser helt avgjort en holdningsendring. Men den store utfordringen er at vi er så avhengige av at flest mulig av oss gjør denne dugnaden for miljøet. At vi alle sørger for at de ressursene vi leverer inn til resirkulering, er så rene som mulig. Det tar tid å nå fram til alle med nok informasjon. Derfor er det så viktig for oss å få muligheten til å vise fram det vi gjør. Både ved å ta imot besøk, gjennom å publisere denne miljørapporten, og ved å gjøre informasjonen så enkelt tilgjengelig som mulig.

Vi fornyet våre websider i 2019 og jobber stadig med å gjøre de enda mer innholdsrike og enkle i bruk. Vårt mål er at det skal bli lettere for deg å få svar på dine spørsmål. Apropos nettside er vi også stolte av at vi har fått bruktbutikken på nett; Remiksbutikken. Nettbutikken ble etablert på rekordtid da koronapandemien

gjorde at vi måtte stenge den fysiske butikken for besøk en periode. Så nå kan du begynne skattejakt hjemme i din egen sofa.

**«Ingen kan redde verden alene:
Ikke enkeltpersoner og ikke Remiks.
Vi må gjøre det sammen!»**

Britt Mathisen Limo

SAMTIDIG ER DET VIKTIG å være oppmerksom på at bare rundt 20 % av avfallet kommer fra privat husholdning, og det resterende av avfallet kommer fra næringsliv og industri. Hvis vi skal ha mulighet til å redusere utslippene og begrense forbruket, må derfor også det private næringslivet bli gjenstand for samme materialgjenningskrav som husholdningene. Vi er inne i en spennende periode preget av at vi har mange prosjekter som utredes. Disse skal danne grunnlag for å sikre at vi har de ressursene vi trenger fram mot 2030, for å ivareta de oppgavene og forvalte det ansvaret vi har fått.

Når vi i år adresserer det store «vi» for å øke forståelsen for den felles innsatsen som miljøet og klimaet vårt trenger, fokuserer vi nå også på et samlet «vi» i Remiks. Vi har derfor valgt å presentere oss samlet i år for å styrke budskapet om at alle vi som jobber i Remiks har ett felles mål for øyet: Bidra til å bedre miljøet, og til å sørge for at stadig flere ressurser kan gjenbrukes så mange ganger som overhodet mulig. Vi trekker alle i samme retning, med de samme ambisiøse kjerneverdiene i bakhodet: Miljøbevisst – Nyskapende – Pålitelig – Tilgjengelig.

I REMIKS ER VI AVHENGIGE AV å jobbe på veldig mange fronter samtidig. Ved siden av å forklare hvordan vi kan gjøre avfall om til nytt råstoff, må vi hele tiden jobbe med rammebetingelser, regelverk, produsenter og kunder. En av de aller viktigste utfordringene vi ser, er den langt på nær fraværende kommunikasjonen mellom produsent og sluttbehandler. I et varekretsløp finnes det fire aktører: produsenter – forbrukere – avfallsaktører og sluttbehandlere. Sistnevnte gjenvinner det som samles inn til nytt råstoff.

Produsentene konsentrerer seg som regel om å produsere sine produkter og designe emballasje de leverer det i. Og selv om forbrukeren tar ansvar for riktig kildesortering, så hjelper det lite hvis ikke produktet er laget for å la seg reparere eller gjenvinne. Du og jeg – alle vi i sammen – blir derfor helt sentrale i dette

kretsløpet. Utviklingen i samfunnet går stadig raskere, og aldri har levestandarden og forbruket vært høyere enn i dag. Dessverre er ikke tilgangen til råstoff utømmelig, og da må vi ta vare på det, samtidig som vi skaper gode systemer for å bruke dem på nytt. Vi må derfor ta i bruk vår forbrukermakt. Uten forbrukere som stiller krav til mer holdbare produkter som det er mulig å reparere, gjenbruke eller redesigne, og til emballasje som kan gjenvinnes, så skyter ikke denne utviklingen nok fart. Først når forbrukerne stiller krav, kommer produsentene etter. Sammen kan vi lage et mer bærekraftig livsløp for de produktene vi har behov for. Det er dette sirkulærøkonomi handler om.

**«Først når forbrukerne stiller krav,
kommer produsentene etter. Sammen kan
vi lage et mer bærekraftig livsløp for de
produktene vi har behov for.»**

Britt Mathisen Limo

TIL NÅ I 2020 har vi alle fått erfare svært spesielle tilstander. Over hele verden har vi fått demonstrert at når vi må, når det står om liv, så er vi i stand til å endre vaner over natten.

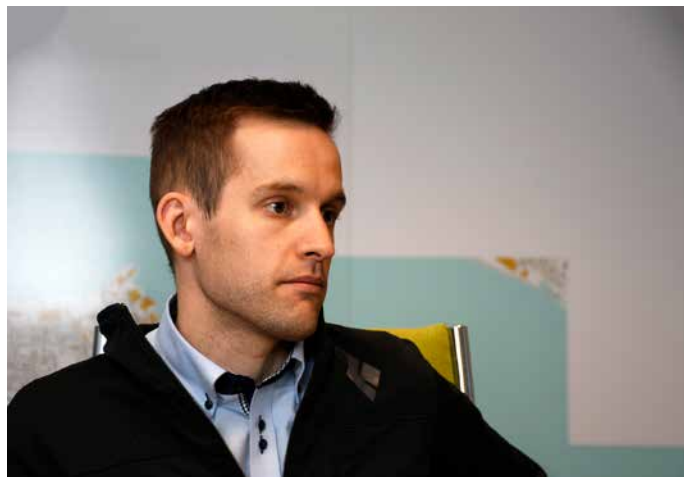
Hva som blir varige endringer er fortsatt umulig å forutse, men noe av det vi i tillegg har fått et glimt av i denne tiden, er hva våre vaner bidrar med av daglig forurensing. Kloden har fått en bitte-liten pustepause fra hverdagsaktivitetene våre, og mange steder på kloden har fått en pustepause fra forurensning.

Kanskje er det mulig å ta dette med seg i et håp om at flere forstår sammenhengen mellom våre handlinger og de konsekvenser dette har for fremtiden. Selv om miljøforurensing ikke alltid er like konkret som et usynlig og potensielt dødelig virus som vi skal stanse fra å spre seg, så klarer vi kanskje likevel å se muligheten for å stanse miljødeleggelser ved å ta noen gode grep. Både når det gjelder handlemønster og forbruk. Fakta og forskning viser at kildesortering er miljøvennlig og samarbeid nødvendig. Det å kaste viktige ressurser og materialer i restavfall for brenning – som kunne gått til gjenbruk – forverrer framtidens ressursknapphet. Gjenbruk og gjenvinning hjelper oss å få ressursene tilbake i et kretsløp. Her må vi alle hjelpe til, og alle kan gjøre litt.

Vi kan klare det sammen.

BRITT MATHISEN LIMO

Administrerende direktør
 Remiks Miljøpark AS

Sigve Daae Rasmussen kan oppsummere klimaregnskapet for 2019 med at klimautslippene går ned.

Lavere klimagass-utslipp enn før

Klimaregnskapet for 2019 viser at Remiks' totale utslipp av klimagasser går ned, selv om aktiviteten går opp. I 2019 var utslippsnedgangen på 5,42 prosent per tonn med avfall levert til avfalls-selskapet.

– Våre direkte utslipp til miljøet er det biler og maskiner som står for. Når vi ser at dette er på vei ned, er det fordi vi har gjort en rekke tiltak for å oppnå dette, forklarer HMS- og kvalitetsleder Sigve Daae Rasmussen i Remiks.

Tre faktorer har vært avgjørende for de gode resultatene: Transportlinja mellom produksjonshallen og Kvitebjørn Varme er endelig kommet i stabil drift, noe som reduserer behovet for frakt med bil. Det andre momentet er at kjøretøyene som henter avfall for Remiks Husholdning har begynt å benytte biodiesel. Og det tredje momentet er mer bevisste krav til leverandører og innkjøp.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Remiks-bilene er, naturlig nok, den største enkeltkilden til klimagassutslipp.

Remiks tar rollen som storebror

De offentlige selskapene i avfallsbransjen i nord har skjønnet det for lengst: For å skape utvikling og innovasjon på linje med resten av verden, er samarbeid helt nødvendig. Og Remiks tar rollen som storebror for at dette skal bli fruktbart.

– Samarbeid er en forutsetning for i det hele tatt å nå miljø-målene. Vi har like strenge krav til miljø og avfallshåndtering i Kautokeino og Hammerfest som i Frankfurt og Brussel, påpeker administrasjonssjef Øivind Østbø i Remiks. Både Østbø og Remiks får skryt fra daglig leder Ketil Johnsen i Finnress i Hammerfest for måten samarbeidet ledes.

– Remiks er en flink pådriver, som sørger for at alle sitter igjen med et utbytte fra disse samarbeidsprosjektene, sier han.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Optisk sortering er noe alle de samarbeidende avfallsselskapene har til felles - ulik størrelse til tross.

Ketil Johnsen leder et lite avfalls-selskap, men har mange av de samme utfordringene som de store.

Øivind Østbø er administrasjonssjef i Remiks, og ansvarlig for at Remiks tar rollen som storebror i den regionale utviklingen.

Remiks klar med eget industrivern

Et av de stedene på Tromsøya hvor det kan være absolutt størst fare hvis det bryter ut brann, er i produksjons-anlegget til Remiks. Nå trener de et eget industrivern jevnlig, som skal kunne yte tidlig innsats om det smeller.

– I praksis gjør vi mye av det vi alltid har gjort, men fra nyttår trådte en ny forskrift i kraft som pålegger oss et industrivern. Det betyr at vi nå har investert rundt 200.000 kroner i ekstra utstyr og kursing av personell, slik at vi er best mulig i stand til å yte riktig innsats om noe skulle skje, forteller HMS- og Kvalitetsleder Sigve Daae Rasmussen og sikkerhetsrådgiver Pål Espen Teisnes.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Pål E. Teisnes foran den nye containeren med industrivern-utstyr.

Har foretatt tidenes CO₂-kutt

Nicolai Sebergensen i Remiks Produksjon AS viser fram de nye hurtigportene.

Samtlige av Remiks sine biler som samler inn husholdningsavfall, kjører nå på biodiesel. Det betyr at de reduserer sine CO₂-utslipp med mellom 80- og 90 prosent! Hvert år kjører Remiks sine biler rundt 360.000 kilometer for å samle inn husholdningsavfall i Tromsø og Karlsøy, og bilene har nå fått sin egen «bensinstasjon» inne på Remiks-anlegget, der de kan etterfylle med HVO100-diesel.

– Vi har byttet ut bilene en etter en ut fra slitasje, og i vanlig utskiftningstempo. Når vi har byttet, har vi sørget for å kjøpe bilder i høyeste miljø-klasse, forklarer transportkoordinator Frode Lorentsen, som ikke kan love omlegging til elektriske lastebiler med det første. Det skyldes både avstander, værforhold og topografi.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Løste opp besværlig transport

Transportbåndet som forsyner Kvitebjørn Varme med ferdig kvernet restavfall fra Remiks, har hatt utfordringer helt siden det ble montert mellom de to byggene. I 2019 ble det tatt grep som gjør at hele produksjonen med brennbart avfall nå er forenklet – og langt mer driftssikkert.

– Vi har automatisert anlegget med over- og underspyling av transportbåndet. Hele prosedyren tar 30 minutter, så er båndet rengjort, forklarer daglig leder Nicolai Sebergensen i Remiks Produksjon.

Investeringer i nytt og utstyr har økt kapasiteten, og har også forbedret sorteringen. En stor magnet like ved kverna bidrar til å trekke ut alt metallisk avfall som ikke skal brennes. Metall kan gjenvinnes, og skal derfor ikke kastes som restavfall.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

En tunnel med transportbånd sørger for direkte transport fra produksjonshallen og inn til Kvitebjørn Varme.

Nye porter gir varmere bygg

Hurtigporter holder produksjonsbygget til Remiks varmt, spesielt om vinteren, og mindre utsatt for støvforurensning om sommeren.

– Med seks hurtigporter har vi i praksis fått et lukket bygg, selv om det er åpent. Det sparer vi ikke minst energibruk på, noe som gjør driften vår enda mer miljøvennlig, sier daglig leder Nicolai Sebergensen i Remiks Produksjon.

Investeringen sparer både penger og arbeidstid, påpeker nestleder Rune Olsen.

– Om sommeren var vi plaget med at vi fikk mye sandfokk inn i bygget fra bilene som kjørte forbi på utsiden. Vi måtte koste hele tiden for å redusere denne plagen, sier han.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Nicolai Sebergensen i Remiks Produksjon AS viser fram de nye hurtigportene.

Sorterer raskere og bedre

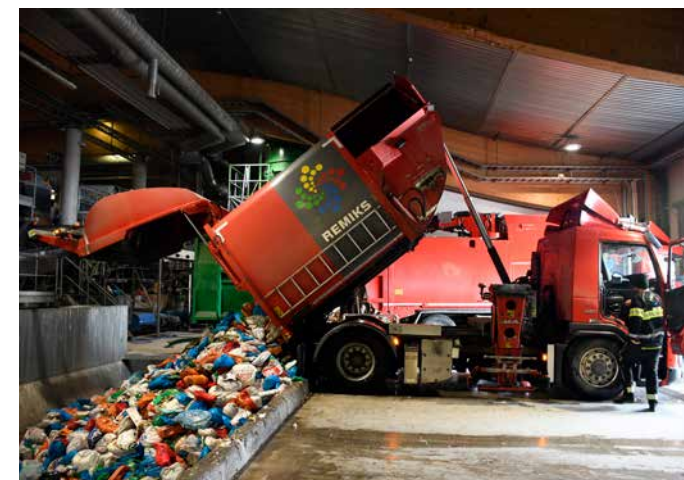
I løpet av 2019 har Remiks foretatt en stor oppgradering av det optiske anlegget hvor husholdningsavfallet sorteres. Åtte millioner har oppgraderingen kostet. Til gjengjeld er sikkerheten blitt betydelig bedre, kapasiteten er økt med så mye som 50 prosent, og risikoen for feilsortering er redusert betydelig.

– Selv om det har vært krevende å måtte stenge ned anlegget for å gjøre oppgraderinger, var det en helt nødvendig modernisering etter 13 år uten særlige oppgraderinger. Nå er vi i stand til å håndtere både dagens produksjon og det som måtte komme av muligheter framover, sier Morten Bangås, som var daglig leder i Remiks Husholdning i hele 2019.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Morten Bangås var i 2019 daglig leder i Remiks Husholdning AS.

Her hentes containerne med avfall fra Longyearbyen nede på kaia i Tromsø.

Her hentes containerne med avfall fra Longyearbyen nede på kaia i Tromsø.

Hele Nord-Norge varmer Ishavsbyen

Visste du at restavfall fra Svalbard, Senja, Nordreisa, Alta og av og til sørover helt til Bodø er med på å varme opp tromsøværingene? Ambisjonen er å hente inn enda mer brennbart restavfall til Tromsø.

Cirka hver tiende dag kommer en båt fra Longyearbyen med avfall, forteller daglig leder Nicolai Sebergensen i Remiks Produksjon. Om lag en fjerdedel av den totale avfallsmengden Remiks får inn, kommer fra eksterne aktører.

Det er derfor viktig at vi i Tromsø har en høy grad av materialgjenvinning, slik at vi får plass til å ta imot mest mulig restavfall fra resten av regionen. Slik reduserer vi klimaavtrykket på transport på avfall, som ellers ville blitt sendt sørover eller til Sverige, forklarer han.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Optisk avfall tømmes inn i optibaganlegget for sortering.

Ønsker å tilby utslippsfri avfallsløsning

Om noen år håper Remiks å kunne tilby fullstendig utslippsfrie avfallsløsninger til næringskundene sine. Mange av de nye kundene som kommer inn, opplyser at de velger Remiks av miljøårsaker, og særlig innenfor byggebransjen er det mange aktører som er svært fremoverlente hva angår miljø. Dette er bakgrunnen for at daglig leder Stein Åge Kaspersen i Remiks Næring ønsker å være ambisiøs.

– Jeg tror det vil bli mer og mer vanlig med utslippsfrie byggeplasser. Da er det en selvfølge at Remiks må klare å frakte det utbyggen produserer av avfall, både gjenvinnbart og restavfall, sier han.

Remiks har tatt store steg for å redusere egne utslipp. Foreløpig er det transport med store kjøretøyer som er utfordringen.

– Teknologien utvikler seg raskt, og jeg vil tro at alle våre kjøretøy med tiden vil bli helelektrisk. Inntil da skal vi være våkne, og bruke de mest miljøvennlige løsningene som er tilgjengelig, sier han.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Det store målet for Remiks Næring er å kunne love utslippsfri håndtering av avfall, i tillegg til god sortering som tilrettelegger for gjenbruk.

Inntil videre er det transporten som er det største hinderet for målet om nullutslipp.

Sikkerhetsrådgiver Pål Teisnes med «miljøpistolen» som er anskaffet i 2019 og som hjelper Remiks til å raskt finne ut hva ulikt avfall inneholder. Den kan også analysere jordmasser.

Væpnet med miljøpistol

Sikkerhetsrådgiver Pål Espen Teisnes viser fram Remiks sitt nye verktøy som på noen få sekunder kan analysere hva slags stoffer som ligger i enten jordmasser eller i avfall. «Miljøpistolen» kan skille mellom 80 ulike grunnstoffer, og bruker i underkant av et minutt til å røntgenfotografere og analysere innhold den pekes mot. For Remiks gir den mulighet til å kunne levere renere råstoff til videre behandling ved gjenvinningsfabrikker.

– Miljøpistolen kan også brukes til å vurdere tilstandsklasser på jordmasser. Vi brukes av graveentreprenører som skal fjerne masse fra ei tomt, og som vil vite hva som ligger i grunnen før de går i gang, forklarer Teisnes.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Miljøpistolen er lett - og enkel å bruke.

Satser på rekruttering

Kundeveileder Karoline Pedersen (20) er eneste kvinnelige ansatte på Remiks som ikke jobber inne på kontoret. Hun har funnet drømmejobben, og anbefaler arbeidsplassen sin til alle!

– Jeg er blitt så godt tatt imot, og jeg stortrives med å være en av gjengen her! Alle bryr seg, og jeg gleder meg til å gå på jobb hver morgen. Nesten hver dag er det så mye fliring at jeg får vondt i magen, sier hun lattermildt.

Da hun som lærling valgte Remiks, gjorde hun det først og fremst på grunn av de gode karrieremulighetene som finnes internt i selskapet. Hun er interessert i alt som inkluderer motor, og ønsker å ta ulike sertifikater for å kunne kjøre det meste av materiellet Remiks har i drift.

Remiks jobber bevisst med rekruttering, og HR-ansvarlig Solveig Andersen forteller om et bredt spekter av lærefag selskapet knytter til seg lærlinger fra.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Kundeveileder Karoline Pedersen er eneste kvinnelige ansatte i Remiks som ikke jobber inne på kontoret.

Et mangfoldig Remiks-år

I løpet av et år kommer Remiks i kontakt med en lang rekke miljøbevisste mennesker. Remiks er et sted mange oppsøker for å hente inspirasjon og kunnskap, men Remiks selv er også aktiv for å oppsøke miljøer for å spre informasjon om avfall, gjenbruk og gjenvinning.

Strandrydding og samarbeid med Ungt Entreprenørskap er blant tiltakene som har stått sentralt i 2019. I samarbeid med Voksenopplæringa arrangerte Remiks «Flerspråklig strandrydding», og fikk involvert mennesker som normalt ikke deltar i aktiviteter som dette. Samarbeidet med Ungt Entreprenørskap involverer barn og unge fra barneskole til videregående skole. Under fylkesmessa for ungdomsbedrifter deltok Remiks som priseier, prisutdeler og jury, og «Remiksprisen 2019» tilfalt Byggesettfabrikken UB fra Stangnes videregående skole i Harstad.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Remiks deltok på strandrydding i Kvalsundet, i regi av Pukka Travel, i forbindelse med filminnspilling. (Foto: Bo Eide)

Fokuserer på FNs bærekraftsmål

I løpet av dette tusenårsets første 15 år klarte FN å mer enn halvere antallet mennesker i verden som lever i ekstrem fattigdom.

Suksessen inspirerte de forente nasjoner til å lage 17 nye bærekraftsmål inn mot 2030. Mål som Remiks vil ta sitt ansvar for å nå.

FN erklærer i sin 2030-agenda at vår generasjon er den første som kan lykkes med å utrydde fattigdom her i verden. Samtidig påpeker de at vår generasjon også kanskje er den siste som vil ha en sjanse til å redde planeten.

Denne erklæringen stiller Remiks seg helhjertet bak, og ønsker å ha med seg bærekraftmålene i det de gjør hver eneste dag.

– Vi stiller oss helhjertet bak FNs ambisjon, og ønsker å bruke bærekraftmålene som en ledestjerne i det arbeidet vi gjør og de ambisjonene vi setter oss. De 17 bærekraftmålene er sentrale for å kunne gjøre noe med de menneskeskapte klimaendringene, og generelt oppnå en bedre verden. Selvsagt befatter ikke Remiks seg direkte av så mange av bærekraftmålene i sin daglige drift. Men vi ønsker å sette fokus på dem, for vår egen del og for våre kunder, abonnenter og samarbeidspartnere, sier administrasjonssjef Øivind Østbø i Remiks.

Øivind Østbø, administrasjonssjef i Remiks.

ET GLOBALT VEIKART

De 17 målene, eller Sustainable Development Goals (SDG), ble vedtatt av FNs Generalforsamling i 2015. De har som mål om å veilede verdenspolitikken i en mer helhetlig retning fram til 2030.

– Det hviler et stort ansvar på verdenssamfunnet i årene som kommer. Både myndigheter, organisasjoner og private aktører må være med å dra lasset om vi skal komme i mål, skriver seniorforsker John Harald Sunde Lie ved NUPI, i en artikkel utgitt på NUPIs egne sider.

– Bærekraftmålene utgjør et globalt

veikart for nasjonale og internasjonale aktører, og etablerer tiltak som tar sikte på å utrydde ekstrem fattigdom, sikre en inkluderende bærekraftig utvikling og fremme velferd, fred og rettferdighet for alle. Målene er universelle, noe som vil si at de gjelder for alle land – både de som yter og de som mottar utviklingsbistand, skriver Lie.

STOR INTERNASJONAL SUKSESS

Da verden passerte tusenårsskiftet satte FN åtte tusenårsmål (Millennium Development Goals) som de skulle nå innen 15 år. Disse åtte målene blir ofte feiret som en av de mer omfattende og vellykkede internasjonale innsatsene for bekjempelse av fattigdom noensinne, og ikke minst klarte den svenske legen og professoren Hans Rosling å beskrive de dramatiske endringene i forhold til global fattigdom.

Da FN satte det som ett av sine tusenårsmål å fjerne ekstrem fattigdom innen 15 år, stilte mange seg vantro til at det skulle være mulig. Hans Rosling (1948-

2017) lyktes i å beskrive den positive utviklingen, og foredragene hans var populære – ikke minst fordi han benyttet gode, visuelle fremstillinger som forklarte hvilke endringer verden faktisk gjennomgikk både for folkehelse og fattigdomsbekjempelse.

Mobilisering på tvers

– Kritikerne mente målene var for ambisiøse og vage, men tusenårsmålene har vært en suksess. Der verdenssamfunnet tidligere fremstod som fragmentert med forskjellige aktører som fremmet ulike og ofte motstridende mål, viste tusenårsmålene at det var mulig å mobilisere og koordinere på tvers av land og aktører. Suksessen inspirerte til å ta steget videre,

Seniorforsker John Harald Sunde Lie ved NUPI.

og i 2012 ble det igangsatt en FN-ledet prosess som skulle lage et globalt utviklingsrammeverk. Resultatet ble bærekraftmålene, forklarer NUPI-forskeren.

FN har blant annet klart å mer enn halvere antallet mennesker som lever i ekstrem fattigdom, det vil si at de som har mindre enn 15 kroner dagen å leve av. Likevel er det fortsatt 1 av 9, til sammen rundt 800 millioner mennesker, i vår verden som går sultne til sengs hver kveld. Å fjerne denne ekstreme fattigdommen er et av de nå 17 bærekraftmålene.

Barnedødeligheten er nesten halvert på 15 år, det samme gjelder antallet barn som ikke får skolegang. Antallet voksne analfabeter i dag er redusert til 1/6 av verdens befolkning, men det er likevel et betydelig antall mennesker på planeten som ikke kan lese eller skrive og så mange som to tredjedeler av disse er kvinner. Det å utdanne alle er et av de viktigste tiltakene FN har for å utjevne ulikheter, redusere fattigdom og fremme likestilling mellom kjønnene.

Snø og snørydding er fortsatt et problem og en utfordring i Tromsø. Globalt er det mangel på snø og mengder av flom som er klima-problemet.

ENORME STEG GJENSTÅR

FN erklærer selv at store steg er tatt, men at enorme steg gjenstår for verden til å bli mer fremgangsrik, friskere, inkluderende og mer bærekraftig. FN jobber for sosial framgang, økonomisk vekst og ivaretagelse av klima og miljø – samtidig. For klimaet endres, verden forandrer seg og vi er flere mennesker på denne planeten enn noensinne.

– Alle kan få nok av det de trenger innenfor planetens tåleevne, men da må vi jobbe

for å oppnå de bærekraftmålene som FN nå har satt innen 2030. Bli med på denne oppgaven, lyder oppfordringen fra FN.

– I Remiks spør vi oss helt enkelt: Hva kan vi bidra med for å nå FNs bærekraftsmål, og dermed gjøre verden litt bedre? Det å stanse klimaendringene, få et renere miljø, skape sosial framgang og økonomisk vekst, er mål som passer helt inn i våre egne mål, og vi håper enda flere vil se på FNs bærekraftsmål som relevante for sin egen utvikling, poengterer Østbø.

MÅL 1: Utrydde alle former for fattigdom i hele verden

MÅL 3: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder

MÅL 5: Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling

MÅL 7: Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris

MÅL 2: Utrydde sult, oppnå mat-sikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk

MÅL 4: Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle

MÅL 6: Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle

MÅL 8: Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

MÅL 9: Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon

MÅL 10: Redusere ulikhet i og mellom land

Mål 11: Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige

Mål 12: Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre

Mål 13: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem*

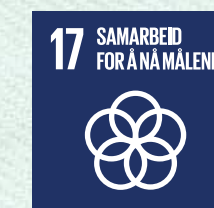
MÅL 14: Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling

MÅL 15: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørken-spredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold

MÅL 16: Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer

MÅL 17: Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

(Kilde: Utenriksdepartementet)

Symbolet på bærekraftmålene bæres som jakke-merke av stadig flere.

FNs bærekraftsmål er en ambisjon – som samtidig gir håp.

Fra vaskemaskin til symaskin

Symaskinen har vært et verktøy for sosial utjevning.

Symaskinen var helt avgjørende for den industrielle revolusjonen. Nå kan den samme maskinen bidra til et grønt skifte, og et mer ansvarlig forbruk.

Den svenske legen og professoren i internasjonal helse, Hans Rosling, vakte oppsikt med sitt foredrag «Den magiske vaskemaskinen». Han mente vaskemaskinen var nøkkelen til velferdsøkningen vår, fordi den frigjorde tidsbruket til husarbeidet, og økte mulighetene for yrkesdeltakelse og bedre økonomi i husholdningene.

Hva så med symaskinen? Symaskinen har bidratt til global utjevning, men den har også bidratt til en effektivisering som har ført til et hensynsløst overforbruk. I dag er symaskinen i ferd med å ta posisjon som et viktig virkemiddel for reparasjon, gjenbruk og ansvarlig forbruk – og en helt sentral del av det grønne skiftet.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Simone Grøtte har markert seg som Tromsøs mest velkledde, med 80 prosent brukte klær.

Redesign på timeplanen

Avdelingsleder Hilde Renee Opdal ved Kulturskolen i Tromsø er gjerne med på å kalle symaskinen for en «evighetsmaskin». Sammen med kollega Brith Hennie Halvorsen opplever hun økt interesse for faget redesign, der barn og unge får utfolde seg gjennom reparasjoner, omsying og design.

– Det er mulig det økte engasjementet knyttet til klimaspørsmål har fått flere til å se verdien av å lære å sy selv, men det er i alle fall helt fantastisk å se, hvert år, hvordan veldig mange – både gutter og

jenter – oppdager gleden ved å lage ting med hendene, sier Opdal.

Interessen for å beherske symaskinen var ifølge Opdal på sitt laveste for 6-7 år siden, men har siden økt år for år. Og utnyttet handler ikke bare om å kunne designe klær.

Kan du først bruke en symaskin, åpner det seg veldig mange muligheter. For eksempel kan du lære deg å tilpasse stoff, og trekke om møbler, bemerkker hun.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Hilde Renee Opdal (t.h.) er avdelingsleder Visuell kunst på Kulturskolen i Tromsø. Her er hun sammen med kollega Brith Hennie Halvorsen som er DKS-koordinator innen Visuell kunst. Begge er også lærere innen tegning/maleri og form.

Trygg skattejakt i bruktbutikker

Handleturen i en bruktbu-tikk er en skattejakt der de fleste kan sikre seg gevinst. Stylist og kostymedesigner Nina Erdahl hjelper deg til å øke utbyttet ditt ytterligere. Hun handler ofte i bruktbu-tikker, fordi hun liker å spare penger, og fordi hun hele tiden lever i håpet om å finne en virkelig «skatt».

– Hvem handler brukt? Kan du se forskjell på den «den stilsikre», «den økonomisk bevisste» og «den miljøvennlige?»

– Nei, det kan jeg ikke, og jeg vet ikke om dette er et så stort poeng heller! ALLE som handler i bruktbu-tikker er jo miljøbevisste, fordi det å gjenbruke er miljøvennlig, og alle er jo økonomisk bevisste også, fordi man sparer penger ved å handle brukt. Hvem som er stilsikker, handler vel om hvem som er flink til å kjøpe de rette tingene og sette sammen antrekk riktig. Dette handler ofte mer om erfaring enn om mennesketypen, mener hun.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

På grunn av yrket sitt har Nina Erdahl en enorm garderobe. Veldig mye er fått som gaver, ganske mye er kjøpt brukt og temmelig lite er handlet nytt.

– Stil koster ikke penger. Leter du, finner du skatter, mener Nina Erdahl.

Vi arver mindre klær, men handler desto mer i bruktbu-tikker, så Nina Erdahl fast.

Eksempler på redesign utført ved Kulturskolen i Tromsø.

– Kan du først bruke en symaskin, åpner det seg veldig mange muligheter. For eksempel kan du lære deg å tilpasse stoff og trekke om møbler, mener Hilde Renee Opdal.

Stilig og miljøbevisst med gjenbruksmote

80 prosent av garderoben til Tromsøs best kledte kvinne, Simone Grøtte, består av gjenbruk. Resten er nye plagg av høy kvalitet som kan repareres i det uendelige. Og hjemmet sitt kaller hun bare for «tidsmaskinen».

– Å være bevisst på gjenbruk, krever ikke så mye annet enn interessen og viljen. Jeg er for eksempel overhodet ikke flink til å sy, og syr sjelden selv. Men jeg har som regel ideene, og får andre til å sy det om for meg. Dermed kaster Simone Grøtte kanskje den aller viktigste barrieren over bord. Man MÅ ikke kunne sy selv for å være flink til gjenbruk.

LIDENSKAP

Grøtte har grublet litt på hvorfor dette med gjenbruk er blitt så viktig for henne. – Det handler mye om historiefortelling, om kulturer og folk. Jeg har alltid syntes at det er spennende å se hva vi velger å omgi oss med og hvordan det påvirker oss. Hvilke historier ville en gammel kaffeboks fortalt? Hva har den sett og hørt? Jeg er opptatt av at både klær, interiør og objekter har sin historie – jo eldre det er, jo mer sjel ligger det i dette.

Med årene kom også miljøbevisstheden, og alt fikk enda større mening. Kombinasjonen har etter hvert utviklet seg til en lidenskap hun kaller «skattejakt». – Jeg oppsøker alltid bruktbutikker på steder jeg reiser til. Du får liksom litt adrenalin når du finner noe skikkelig bra. Og hver gang mamma kommer til byen tar vi oss en tur til Remiks sin bruktbutikk sammen. Det er tradisjon, smiler hun.

«Å være bevisst på gjenbruk, krever ikke så mye annet enn interessen og viljen. Jeg er for eksempel overhodet ikke flink til å sy»

Simone Grøtte

– Mamma har alltid samlet ting til meg. Mange av de fineste skattene mine er det hun som har funnet.

Mammaen er definitivt Simones store forbilde og inspirasjon når det gjelder gjenbruk.

– For min del startet interessen for klær MEGET tidlig. Jeg har alltid likt å uttrykke meg gjennom klær, og elsket å kle meg opp. Jeg husker en bursdag jeg var i, jeg tror jeg var fem. Jeg var iført en hatt med et langt slep som jeg hadde fått mamma til å lage! Jeg husker ennå den hvor fin jeg følte meg, smiler Simone.

DANSEKUNSTNER

I dag er Simone Grøtte blitt 35 år og er utdannet danser og koreograf. Hun er blitt ganske kjent for klesstilen sin, og veldig kjent for å lage moderne dansekunst basert på sin tilknytning til Finnmark.

– Det har vært viktig for meg å gjenbruke både klær, mønster og farger fra den tiden forestillingene handler om, forteller Simone. Hun røper at hun ofte fortaper seg helt i gamle fotoalbum. Her henter hun inspirasjon både til egne antrekk og scenografi og rekvisitter til forestillingene.

– Jeg har gjenbrukt mye. For eksempel har vi et gigantisk atlas fra 1800-tallet vi har funnet på FINN. I tillegg har vi kakebokser og kaffekjeler som vi har kjøpt brukt. Så er det enkelte ting vi må lage og spesielt tilpasse. Det er en fin kombinasjon av gjenbrukt og gjenskap.

Simone og danserne hennes har turnert over hele Norge med forestillingene «Mannen som stoppa Hurtigruta» og «Glemt». «Glemt» har de også gjestet både Tyskland og Canada med. Nå sist rakk de akkurat å spille ferdig turneen med

Simones siste verk, «Å klore seg fast», før koronapandemien kom og stengte ned alt.

MOTESPALTE

Ved siden av at avisa iTromsø nylig kåret henne til byens best kledte, har jenta fra Lakselv tidligere havna i motespalten til New York Times, på grunn av stilen hun liker å kalle «vintage møter vidda».

– Mannen min og jeg var på en musikkfestival i New York, og jeg pynta meg, men kledte meg også opp praktisk. Alle vet hvor gjørmete det kan være foran scenen på slike festivaler, så jeg kombinerte antrekket med svarte gummistøvler. Plutselig ble jeg stoppa av en fotograf. Han viste seg å være fra New York Times sin moteavdeling, og de plukka meg ut som et av ti festivalantrekk de presenterte. Etterpå trodde jeg instagramkontoen min var blitt hacket. Det raste inn med flere tusen følgere på få dager!

«Vi kaller hjemmet vårt for vår lille tidsmaskin. For når du kommer inn i huset vårt, så kommer du rett inn på 1960-tallet»

Simone Grøtte

Simone er bevisst på å blande tegn på sin samiske identitet inn i stilen sin. I New York var det bare et lite armbånd. Men ellers er hun glad i å bruke både symboler og smykker, mønster og farger som røper hvor hun kommer fra.

«TIDSMASKINEN»

Da hun og ektemannen Herman Rundberg skulle kjøpe seg egen bolig i Tromsø, jaktet de ikke på nybyggene. De var på leting etter

På NRK under TV-aksjonen 2015. Simone danser i fin skjørt og ullsokker – et antrekk som illustrerer den kontrastfylte sommeren i Nord-Norge. Første gang brukt under forestillingen «Northern Soul» i 2014. Med på fremføringen er også Mari Boine. Foto: Jonas Jeremiassen Tomter

Nytt blandet med gammelt, forteller Simone. – Toppen er redesignet av meg og sydd av mamma. Festivalstøvlene kjøpt på Skoringen i Tromsø er selvsagt også på.

Følg Simone på instagram @simonecharete. Websiden hennes er www.simonegrotte.no

noe de kunne ta vare på som det var. – Vi kaller hjemmet vårt for vår lille tidsmaskin. Når du kommer inn i huset vårt, kommer du rett inn på 1960-tallet, humrer hun. Her er både farger og møbler hentet fra en generasjon før ekteparet ble født, og slik skal de fortsette å ha det. – Vi ville ha et hus med sjel, og her hjemme kan jeg kanskje skryte litt av at jeg gjør mye selv både når det gjelder reparasjoner, pussing og lakking for å sette

i stand hus og møbler. Det er helt fantastisk å få trukket om en gammel stol med nytt stoff og se at den får nytt liv.

«Mamma har vært flink å ta godt vare på ting, så det finnes mange skatter å hente ned fra mørkeloftet hjemme»

Simone Grøtte

Hun skulle så gjerne også si at hun var bevisst i forhold til innkjøp, men hun innrømmer at det er veldig lett å gå «overboard» også når det gjelder innkjøp på bruktbutikker. Særlig innrømmer hun én lidenskap: Hun samler på gamle barnevogner! Det startet allerede 12 år før hun selv ble mamma. Så da lillefrøkna endelig ankom, kunne hun få ulik transport fra dag til dag. Halvannet år inn i livet har datteren i likhet med mamma også en garderobe som i all hovedsak består av gjenbruk. – Veldig mye har hun arvet av meg, faktisk. Mamma har vært flink å ta godt vare på ting, så det finnes mange skatter å hente ned fra mørkeloftet hjemme.

FLERE OM BEINET

Med årene er blitt vanskeligere å finne de virkelig store skattene på bruktmarkeder. Det har gledelig årsak: Interessen har vokst! Til og med på de røde løperne i Hollywood, tropper kjendisene nå opp i brukte kjoler.

«Selv om også brukte klær begynner å bli dyrere, så er jeg ganske sikker på at jeg har en billigere livsstil enn om jeg ikke hadde hatt denne interessen»

Simone Grøtte

– Vintage fashion fått mye fokus, litt i takt med miljøbevisstheten. Det må være en stor fordel for de unge i dag å kunne kombinere klimakampen med gjenbruk, sier hun, som har vokst opp så bevisst på redesign, tross både «bruk og kast» og merkevarepress.

– Selv om også brukte klær begynner å bli dyrere, så er jeg ganske sikker på at jeg har en billigere livsstil enn om jeg ikke hadde hatt denne interessen.

Hun ler hjertelig av spørsmålet om hun fortsatt kan gå på butikken i «chilleklær», nå når hun har blitt et stilikon.

– Nei, vet du: Nå er det helt slutt! Slikt forplikter, sier hun med en stor porsjon ironi. Hun forsikrer at hun har helt vanlige dager hun også, hvor hun tasser rundt i ganske utvaskede og veldig komfortable klær sånn som alle oss andre.

– Det må være en balanse. Det gjelder alt i livet.

Utlån reduserer «bruk og kast»

Alle som skal starte med en ny fritidsaktivitet, anbefales å låne utstyr de første gangene, før de eventuelt anskaffer utstyr selv. Stadig flere utlånsordninger lanseres for å kunne dele på utstyr du ikke trenger hver dag. Slik reduseres «bruk og kast».

Det beste eksemplet på vellykkede utlånsordninger, er utstyrsbasen TURBO, som ligger i Tromsø rådhus, plassert mellom kinoen og biblioteket. Her står Terje Krogh, Steinar Dahl og Nedine Haulard klare til å hjelpe deg til å finne det riktige utstyret – og kanskje etter hvert også den aktiviteten som passer best til deg.

I Karlsøy er det Servicekontoret ved kommunen som tilbyr utlån av diverse friluftsutstyr som lavvoer, telt, bålpanner, soveposer og så videre. Både i Tromsø og Karlsøy er det barnefamilier som har førsteprioritet, men så lenge det finnes ledig utstyr kan alle få låne gratis – og lånetid er i utgangspunktet én uke.

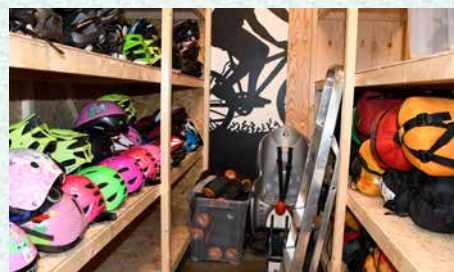
Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

UTLÅNSORDNINGER: Terje Krogh, Steinar Dahl og Nedine Haulard står klare på TURBO til å hjelpe deg til å låne utstyr. På den måten kan du prøve deg frem, før du velger hvilken aktivitet som er den rette.

UTLÅNSORDNINGER: Både tilbudet og utvalget av utlånsordninger er i ferd med å øke - med utstyr tilpasset alle sesonger.

UTLÅNSORDNINGER: Tilbudet TURBO ligger så sentralt som du nesten kan få det; på rådhuset mellom kinoen og biblioteket.

Polaria vil leve som de lærer

Anne Grete Johansen tok over som daglig leder for Stiftelsen Polaria for drøyt to år siden. I løpet av denne tiden har hver eneste stein vært snudd for å finne mer miljøvennlige alternativ. På Polaria får gjestene ta del i opplevelser basert på kunnskap om miljø- og klimaendringer i Arktis. Da kan ikke selve anlegget bidra til å øke klimaendringene.

– Vi har en intern Facebook-side der vi minner hverandre jevnlig på om ulike miljøtiltak, forklarer hun.

Dette har resultert i en hel kafé med gjenbruksmøbler og lokal mat. Engangsbestikk og tallerkener er ikke lenger av plast, men av bambus og papir. Det årlige juletreet er designet av returtre-virke, navneskiltene til de ansatte er laget av tre, og arbeidsklærne er enten i ull eller bomull.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Anne Grete Johansen har siden 2018 snudd hver stein ved Polaria for å redusere stiftelsens klimaavtrykk. Kaféen er innredet med gjenbruksmøbler og dekor. Åkler på veggen har Anne Grete Johansen fått av sin egen mor.

Storfint besøk på Polaria, med pinsesse Ingrid Alexandra, kronprins Haakon - og akvariumleder Espen Rafter.

Resirkulerte hele hotellet

Thon hotel Tromsø har nylig fått totalrenovert alle rom og korridorer. Møbler og utstyr fra de gamle rommene ble solgt via Remiks sin brukbutikk.

– Det er ti år siden hotellet var nytt, og renovering var påkrevd. I tillegg oppdateres Thon-hotellene i nye farger og stil, foreller hoteldirektør Aid Schei Lillegård, om foranledningen til at hotellet hennes ble resirkulert – og inventar fra rommene, som nattbord og

lamper, senger og lenestoler ble solgt i brukbutikk.

– Ting som tidligere har vært levert som restavfall kan vi nå gjenvinne eller gjenbruke, og det har vært veldig positivt, sier prosjektleder Kjell Antonsen ved Consto, som i tillegg regner med å ha spart rundt 70.000 kroner på den nye måten å håndtere avfall på.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Aid Schei Lillegård og Kjell Antonsen inne på et rom som er strippet for alt og skal gjenoppbygges i nye farger og ny stil.

I forhold til tradisjonell avfallshåndtering, er kostnadene redusert med rundt 70.000 kroner.

Consto har tatt for seg et par etasjer i slengen. Slik ser det ut før nye tak, vegger og gulv kommer på plass.

Åpnet for nye skattejakter

Remiks har endelig åpnet dørene for den nye Bruktbutikken. Du har fått nye muligheter til å handle brukt og miljøvennlig – og til å gå på jakt etter ting du har lett etter i årevis

Remiks besluttet i 2019 å overta driften av bruktbutikken selv. Etter ombygging, gjenåpnet butikken i ny prakt i mars, like før Norge stengte ned. Dermed kom også netthandelbutikken til Remiks opp på rekordtid.

Etter en hektisk tid med ombygging, var 3. mars endelig datoen for å feire nyrenovert og flotte arealer for skattejakt, og åpningen ble markert med anstendige mengder med kake. Ordfører Gunnar Wilhelmsen foretok den offisielle åpningen sammen med konsernsjef i Remiks, Britt Mathisen Limo.

KORONASTENGT

Så ble det dessverre ikke så mange dagene med drift før bruktbutikken måtte stenge som følge av de strenge koronatiltakene som ble iverksatt av regjeringen fra 12 mars.

– Det er virkelig imponerende hvor raskt vi fikk opp Remiksbutikken.no. Det er vi alle veldig stolte av, forsikrer Britt Mathisen Limo.

For butikksjef Knut Anders Evanger og de andre ansatte i butikken har det vært utfordrende å først stå i en innspurt foran nyåpning, bare for å erfare at de ikke kunne ta imot kunder.

HJELPER DER DE KAN

Personell fra Bruktbutikken kan også hjelpe til med å hente ting som doneres for salg her. Det er en ordning flere som ikke har eget sertifikat eller stor bil, benytter seg av.

Av og til hender det også at Remiks får forespørsel om å tømme dødsbo, på oppdrag fra pårørende. Remiks kan pakke ned og frakte ting på en forsvarlig måte til Bruktbutikken, hvor det siden juni 2020 har vært mulig å handle fra butikk igjen, ved siden av mulighetene til å handle i nettbutikken.

Konsernsjef Britt Mathisen Limo, sammen med varaordfører Marlene Braathen og styreleder i Remiks, Tone Marie Myklevoll

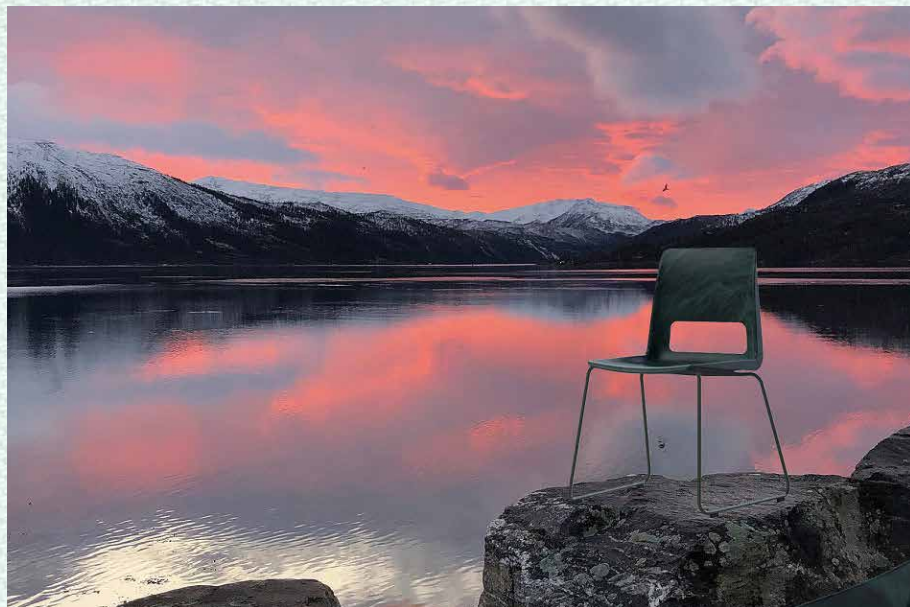
Ordfører Gunnar Wilhelmsen sto for åpningen sammen med Remiks-direktør Britt Mathisen Limo.

Kake hører selvsagt med under offisielle åpninger.

Bruktbutikken er et mangfoldig tilbud for den som er på skattejakt, og som er på utkikk etter noe originalt eller spesielt.

Lager designmøbler av havplast

Ja, visst er det mulig å finne inspirerende historier om kreative mennesker som har skapt forretning gjennom gjenbruk av avfall. Svein Erik Hjerpbakk lager designmøbler av havplast!

Hjerpbakk er direktør i selskapet NCP, Nordic Comfort Products i Hemnes på Helgeland, og ideen om gjenbruk av plastavfall fikk han i 2016. Siden fikk han hjelp fra Innovasjon Norge til å utvikle ideen, og hjelp fra Snøhetta til et originalt design, og siden 2019 har bedriften hentet råstoffet sitt fra plastavfall fra havbruksbedrifter i nærområdet.

– Vi har fått mye oppmerksomhet etter at vi lanserte disse produktene – og anerkjennelse for både kvalitet og design. Mange forbinder oss allerede først og fremst med gjenbruk av plast, men vi

Direktør Svein Erik Hjerpbakk i NCP fikk selv ideen om å satse på resirkulert plast og sirkulær økonomi i produksjon av møbler.

hadde faktisk 30 årsjubileum som produksjonsbedrift i 2019, så vi har jo holdt på en stund, påpeker han.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

BEAT er en av de nye modellene som leveres i 100 prosent resirkulert plast.

PUBLIC er én av de fire modellene som produseres av resirkulert plastavfall.

Miljøstolen har høstet både anerkjennelse og nysgjerrighet fra omverden.

Mål om 80 prosent materialgjenvinning

Pilar Entreprenør AS har som mål å materialgjenvinne 80 prosent av avfallet som produseres på byggeplassen til det nye settefiskanlegget i Dåfjord. Til nå har de vært oppe i 98,66 prosent sortert avfall i løpet av en enkeltmåned!

– Da spanderte vi varm lunsj på hele gjengen! Det er viktig å skryte når de gjør det bra, påpeker HMS/KS-koordinator Lill-Heidi Jensen.

Ambisjonen til Pilar Entreprenør er altså 20 prosent over kravet for byggebransjen. Gulroten for bedriftene ligger i at det er betydelig rimeligere å levere avfall til gjenvinning enn som restavfall.

– Vi ber underleverandørene oppgi på forhånd hva slags avfall de kommer til å generere – og rørleggere har fått beskjed om å legge alt av rørkapp i egen container, forteller Jensen.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Nikesh Kumar Karn og Espen Nikolaisen ved Remiks jobber med et prosjekt hvor de leter etter nye metoder som kan tas i bruk for å få økt materialgjenvinning og mindre restavfall.

Settefiskanlegget begynner å ta form ute ved Dåfjorden.

Det enorme anlegget ute i Dåfjorden begynner å ta form.

Jakter hele tiden på forbedringer

Nikesh Kumar Karn og Espen Nikolaisen er kontinuerlig på jakt etter å forbedre Remiks. Nå leter de etter metoder som kan hente mer og renere råstoff ut fra restavfallet.

Bedre sortering gir både økonomiske og miljømessige fordeler, påpeker Espen Nikolaisen.

– Plukkanalyser av husholdningsavfallet har avslørt at omtrent halvparten av det som havner som restavfall, kunne vært sortert ut som nye ressurser. Det kan skyldes flere ting, blant annet er det mye emballasje som det er vanskelig å definere hvor skal, forklarer prosjektleder Nikolaisen.

De to leter både etter nye metoder, og hvilken teknologi som er økonomisk og praktisk tilgjengelig for å bedre utnyttelsen av avfallet. Og like spennende som restavfallet, er det å kunne gjøre en nøyere gjennomgang av plastavfallet, for å sikre en høyere og jevnere kvalitet på det råstoffet som skal brukes til å produsere nye produkter.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Nikesh Kumar Karn og Espen Nikolaisen ved Remiks jobber med et prosjekt hvor de leter etter nye metoder som kan tas i bruk for å få økt materialgjenvinning og mindre restavfall.

Forsker på nordnorsk, grønn omstilling

De neste tre årene skal forskere fra NORCE følge Remiks og deres samarbeidspartnere, for å finne ut om grønn omstilling driver frem innovasjon i ulike næringer i nord.

– Det er forsket lite på hvordan nordnorske bedrifter omstiller seg. Er grønn omstilling innovasjonsdrivende? Pusher dette selskapene til å gjøre flere «grønne ting», spør forskningsleder May-Britt Ellingsen.

Administrerende direktør Britt Mathisen Limo i Remiks synes det er viktig å la forskerne følge eget nyttebrottsarbeid.

– Veldig mye skjer i bransjen for tiden, med nye krav og metoder, nye generasjoner og nye selskaper. Vi ønsker å bidra til at det finnes mer kunnskap om slike prosesser, sier hun.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Forsker May-Britt Ellingsen (t.h.) følger dialogen når nordnorske avfallsselskaper møtes - som Remiks ved Britt Mathisen Limo og Finnress ved Ketil Johnsen.

Avfallsselskaper som Remiks har lenge demonstrert evne til omstilling, og det vekker nysgjerrighet.

Forsker May-Britt Ellingsen ønsker å finne ut om grønn omstilling bidrar til ytterligere innovasjon.

Britt Mathisen Limo og Ketil Johnsen har lenge markert seg med nye løsninger. Det ønsker May-Britt Ellingsen å finne mer ut av.

Hva blir det sorterte avfallet til?

Alt sortert avfall som innbyggerne i Tromsø og Karlsøy leverer inn i røde, oransje, blå og grønne poser, blir sendt til materialgjenvinning. Denne nye pappeska er i sin helhet lagt av papp som er levert inn i Tromsø.

– Papp sendes til Ranheim hvor de produserer ny papp, forklarer Nicolai Sebergensen, som er daglig leder for Remiks Produksjon. Sammen med nestleder Rune Olsen håndterer han nedstrømsmarkedet som Remiks forholder seg til. De er hele tiden på jakt etter aktører som material-

gjenvinner brukt råstoff. Noe råstoff er enkelt å få omsatt. Andre ting er mer utfordrende, og de to lederne er klare på at de skulle ønske seg flere aktører som satser på gjenvinning som industri i egen næringsvirksomhet.

– I 2019 fikk vi merke effekten av at Kina stanset importen av plast til resirkulering, forklarer Sebergensen.

Finn oversikten over hvilket avfall som blir til hva på remiks.no

Nicolai Sebergensen etterlyser flere aktører som kan gjenvinne det sorterte avfallet.

Derfor tror vi så lett på falske nyheter om avfallsbransjen

Alle har vi hørt et eller annet rykte som påstår hvordan avfallsbransjen EENTLIG håndterer avfallet vårt. Torsten Martiny-Huenger forklarer hvorfor løgn lett får bedre grobunn enn sannhet, spesielt når det kommer til avfallshåndtering.

– Utgangspunktet handler om at vi har en tendens til å tro på ting vi ønsker å høre. Hvis vi i utgangspunktet synes dette med å sortere avfall er vanskelig eller slitsomt, så er det veldig lett å la være hvis noen gir oss en grunn til det, sier Martiny-Huenger, som er førsteamanuensis ved det psykologiske fakultetet på UIT. Her forsker han blant annet på menneskelig atferd og handlinger.

– Ofte kan én enkelt løgn velte årevis med annen og riktig informasjon vi har fått. Ofte skjer dette fordi løgnen kan oppleves dramatisk, og vi derfor husker denne informasjonen bedre enn de ti beskjedene som beskrev riktig metode, forklarer han.

Tillit er uansett hovedkilden til vellykket informasjon. Remiks må hele tiden jobbe med sitt eget omdømme, informere korrekt og mye, og på den måten opprettholde publikums tillit til selskapet.

– Hvis Remiks skulle bli tatt i en bitte liten løgn, så vil dette kunne gjøre langvarig og stor skade. Du må ha tillit til avsenderen for

Torsten Martiny-Huenger ved det psykologiske fakultet på Universitetet i Tromsø, forklarer at vi har lettere for å tro på løgn enn sannhet, fordi den ofte er mer dramatisk enn sannheten og dramatikken husker vi lett.

å tro på det de sier. Hvis du begynner å tvile på at det de sier er sant, vil du heller ikke følge de oppfordringene du får, sier han.

Les den fullstendige reportasjen ved å besøke remiks.no

Matavfall komposteres ved Origo Skibotn og blir til plenjord og andre kompostprodukter.

Plast gjenvinnes i Tyskland til nye plastprodukt som for eksempel regnopp-samlingstanker eller utemøbler.

Pappesker produsert av papp - gjenvunnet av Remiks.

Glass sendes til Sirkel i Fredrikstad hvor det smeltes om til nytt glass. Glass kan resirkuleres nær sagt i det uendelige

Metall sendes blant annet til Mo i Rana som lager nytt metall. I likhet med glass er metall en emballasje som kan resirkuleres i det uendelige, til alt fra sykler og biler til nye hermetikkbokser.

Årsberetning 2019

VIRKSOMHETENS ART OG LOKALISERING

Selskapet ble stiftet 17.6.2009 av Tromsø kommune. Karlsøy kommune er medeier i selskapet, meden liten aksjepost. Konsernet består av morselskap Remiks Miljøpark AS og 3 datterselskaper. De 3 datterselskapene eies 100%: Remiks Husholdning AS, Remiks Næring AS og Remiks Produksjon AS. I tillegg inngår Alta Fjernvarme AS, hvor Remiks Produksjon AS eier 55 %, i konsernet.

Remiks Miljøpark AS har som formål drift og forvaltning av selskapets faste eiendommer og øvrige verdier. Selskapet skal også være et morselskap som utfører eiendoms drift og stab- og støttefunksjoner for datterselskapene.

Konsernet har som formål å være totalleverandør av avfalls-tjenester, gjennom sine døtre. Konsernet skal videre være et kunnskaps- og innovasjonssenter og en regional utvikler innenfor tema knyttet til avfall, miljø og gjenvinning.

Remiks Husholdning AS - ivaretar den lovpålagte renovasjons-tjenesten for eierkommunene Remiks Næring AS - totalleverandør for avfallstjenester for næringslivet i nord Remiks Produksjon AS - mottak, sortering og omlasting av avfall, samt sikre forsvarlig videre behandling og bearbeiding av avfall.

Alta Fjernvarme AS - produksjon av miljøvennlig fjernvarme basert på fornybart returtrevirke i Alta.

Konsernets hovedvirksomhet er lokalisert i Remiks Miljøpark på Skattøra i Tromsø kommune. Remiks som konsern har de siste årene blitt mer synlig som regional aktør i nord, blant annet ved opprette les av Alta Fjernvarme AS, Origo Skibotn AS og Arctic Waste Management AS.

REMIKS OG SAMFUNNSANSVAR

Remiks er eierkommunenenes viktigste kompetansebedrift og samarbeidspart innen miljø og gjenvinningsspørsmål. Informasjon og opplæring overfor både barnehager, grunnskoler og videregående utdanning er videreført i 2019. Remiks har deltatt i oppryddingsprosjekter i kommunal og fylkeskommunal regi. Konsernet har hatt to læringer i 2019, hvorav en i Remiks Miljøpark AS.

Leverandører må rette seg etter Remiks' pålegg vedrørende sosial dumping.

ARBEIDSMILJØ OG SYKEFRAVÆR

Morselskapet hadde 22,5 årsverk og konsernet hadde 114,7 årsverk i 2019.

Remiks Miljøpark AS hadde i 2019 et sykefravær på 5,92 %, hvor korttidsfraværet var på 1,72 % og langtidsfraværet sto for 4,2 %. Konsernet, med sine 103 faste ansatte, hadde i 2019 et totalt sykefravær på 6,89 %, hvor korttidsfraværet var på 1,7 % og langtidsfraværet sto for 5,19 %.

Selskapet og resten av konsernet jobbe aktivt med å få ned sykefraværet, både i samarbeid med ansatte, bedriftshelse-tjeneste og NAV - et arbeid som gir resultater på korttidsfravær som knyttes opp mot trivsel på arbeidsplassen. Det er gjennomført en medarbeiderundersøkelse i 2019 som viser at arbeidsmiljøet i selskapet er godt.

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Likestillings- og diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på alle diskrimineringsgrunnlag, herunder sammensatt diskriminering og kjønnsbasert vold. Remiks Miljøpark AS tolererer ikke noen form for diskriminering mot sine medarbeidere, og jobber aktivt for å fremme lovens formål innenfor virksom heten.

Foretaket har kvinnelig styreleder og to kvinnelige styre-medlemmer, slik at myndighetenes forventning til likestilling i styret er oppfylt.

Det er i morselskapet ansatt 12 kvinner og 12 menn i faste stillinger. Totalt i konsernet er det 103 personer i faste stillinger for delt på 99, 75 årsverk, med en sammensetning på 13 kvinner og 90 menn. Konsernet arbeider for å oppnå en jevnere kjønnsfordeling i arbeidsstokken. I tillegg er det 2 læringer og 23 ansatte som vikarer/ekstrahjelp/studenter/prosjekt.

I 2019 har selskapet i samarbeid med tillitsvalgte gjennomført en kart legging av lønns- og arbeidsvilkår med påfølgende justering for å sikre ansatte lik lønn for fikt arbeid. Ut over dette utfører selskapet følgende aktiviteter for å fremme likestilling og hindre diskriminering:

- Ifm rekruttering brukes det kjønnsnøytrale uttrykk i stillings-annonser og oppfordrer kvinner til å søke
- Det er gjennomført prosesskartlegging av alle arbeids-oppgaver og ut arbeidet rutiner for å sikre forutsigbarhet og lik behandling av ansatte
- Det er utarbeidet rutiner for å forebygge og håndtere diskriminering og mobbing
- Redusert bruk av midlertidige ansatte og deltidssstillinger
- Involvering av tillitsvalgte i personalsaker og ifm rekruttering
- Alle ansatte har like muligheter til utvikling, opp læring og kompetansehevende tiltak
- Løpende kartlegging av tilretteleggingsoppgaver til ansatte med nedsatt/endret arbeids/funksjonsevne
- Til rette legging for tilpasset arbeidstid og -sted, herunder mulighet for hjemmekontor Remiks Miljøpark AS er medlem i KS-Bedrift, der hovedtariffavtalen følges med bl.a. lønns-fastsetting, arbeidstid, permisjoner og pensjonsforhold.

Selskapet har ut arbeidet rutiner på varsling av kritikkverdig for hold, herav brudd på likestillings- og diskrimineringsloven.

YTRE MILJØ

Konsernet driver ikke produksjon av varer eller tjeneste r som benytter miljøfarlige innsatsfaktorer. Avfallet blir ivaretatt i henhold til gjeldende lover og forskrifter, og sendes videre, enten for energigjenvinning, materialgjenvinning eller godkjent slutt-behandling på deponi. Våre samarbeidspartnere forplikter seg gjennom avtaler til å forholde seg til gjeldende lover og forskrifter på avfallsbehandling. Det er ikke registrert avvik med konsekvenser på ytre miljø i 2019 og konsernet utfører løpende leverandør revisjoner.

FORSKNING- OG UTVIKLING (FOU)

Konsernet deltar i FOU-aktiviteter via samarbeidsavtaler med nasjonale forsknings- og utdanningsinstitusjoner, andre avfalls-selskaper og private initiativ.

Økonomi

NØKKELTALL

Selskap	Omsetning	Årsresultat e s	Egenkapital	EK i%
Remiks konsern	254,1 mill	15,6 mill	176,4 mill	36,0%
Remiks Miljøpark AS	48,4 mill	11,4 mill	156,4mill	41,1%
Remiks Husholdning AS	147 mill	0,2 mill	-0,9 mill	
Remiks Næring AS	74,5 mill	2,4 mill	8,4 mill	42,8%
Remiks Produksjon AS	113 mill	10,3 mill	25,2 mill	36,9%
Alta Fjernvarme AS	7,1 mill	-0,2 mill	6,7 mill	29,4%

Konsernet jobber med å videreutvikle strategien med å ta en større del av verdikjeden. Dette skjer både gjennom samarbeid med andre akt ører og oppstart av egne prosjekter. Strategien har de siste årene resultert i etablering av selskapene Arctic Waste Management AS, Origo Ski botn AS og Alta Fjernvarme AS. Konsernet jobber med eiendoms utvikling for å sikre nok areal for å ivareta det kommunale avfallet i årene fremover.

KONTANTSTRØM

Morselskapet

Selskapet hadde i 2019 en netto kontantstrøm på 13,S MNOK. Kontantstrømmen fra operasjonelle aktivitet er er positiv med 16,3 MNOK og skyldes i hovedsak resultat og avskrivning. Kontantstrømmen fra investeringsaktiviteter er negativ med 16,5 MNOK pga kjøp av driftsmiddel. Kontantstrøm fra finansieringsaktivitet er positiv med 13,6 MNOK. Det relaterer seg til opptak av lån og innbetaling av gjeld i konsernselskapet. Selskapet har en likviditetsbeholdning ved årsskiftet på 85,7 MNOK, som inkluderer konsernkonto ordning.

Konsernet

Konsernet hadde i 2019 en netto kontantstrøm på 14 MNOK. Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter er positiv med

28,9 MNOK og skyldes resultat og avskrivning, samt endring i leverandørgjeld og nedskrivning av frem t idig pensjonsforpliktelse. Kontantstrømmen fra investering er negativ med - 31,8 MNOK pga investeringer som har vært foretatt. Kontantstrøm av finansier-ingsaktiviteter er positiv med 16,9 MNOK pga opptak av lån i to av selskapene. Den likvide situasjonen i konsernet anses som god. Likviditetsbeholdning ved årsskiftet er på 88,4 MNOK.

FINASIELL RISIKO

Det er en samlet rentebærende gjeld i konsern et på 234,7 MNOK. Dette medfører at konsernet er eksponert for renterisiko. Renteavtalene er derfor for delt på flytende og fastrente, hvor sistnevnte har ulike forfallstidspunkter.

Tromsø kommune står for innfordring av renovasjonsgebyret, og tapsføring er derfor normalt lav. For den næringsrettete delen i konsernet er det høy fokus på innfordringsarbeid, og kunder kreditt-sjekkes før kreditt innvilges, noe som fører til lave tap.

Konsernet har som målsetting å opprett holde en forsvarlig egenkapital gjennom driftsmessige positive resultater, slik at selskapene til en hver t id skal ha en egenkapital og likviditet som er forsvarlig ut i fra risikoen og omfanget av virksomheten.

FORTSATT DRIFT

Årsregnskapet er satt opp und er forutsetning om fortsatt drift da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som tilsier noe annet. Styret mener at årsregnskapet gir en tilfredsstillende beskrivelse avselskapets stilling per 31.12.2019.

Som følge av koronasituasjonen er det gjennomført særskilte kontinuitets- og risikovurderinger, og selskapet har gjort nødvendige tilpasninger i drift en for å kompensere for effekten av pandemien.

Selskapet har solid egenkapital, god dialog med bankforbindelse og vurderer tilgangen på kvalifisert arbeidskraft som god.

Datterselskapet Remiks Husholdning AS har negativ egenkapital per 31.12.2019. Styret mener at selskapets formål og finansiering gjennom gebyrøkonomi gjør at selskapet likevel har forutsetning for fortsatt drift. Selskapet har kommunal garanti på sin lånegjeld.

ÅRSREGNSKAP OG DISPONERING

2019 gjøres opp med et resultat for konsernet på kr 15.557.067,- etter skatt.

Morselskapet hadde et årsresultat på kr 11.390.633,- etter skatt, som foreslås overført med kr 4.500.000,- til utbytte og resterende 6.890.633,- til annen egenkapital..

Resultatregnskap

		Konsern	
	Note	2019	2018
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	1,13,14	250 328 315	237 824 204
Annen driftsinntekt		3 767 969	1 290 110
Sum driftsinntekter		254 096 284	239 114 314
Driftskostnader			
Varekostnad		73 802 985	62 240 075
Lønnskostnad	2,3	68 372 952	67 801 164
Avskrivning på varige driftsmidler	4	20 101 593	22 143 283
Nedskrivning på varige driftsmidler	4	810 041	0
Annen driftskostnad	2	64 896 348	59 697 449
Sum driftskostnader		227 983 920	211 881 972
DRIFTSRESULTAT		26 112 365	27 232 343
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Inntekt på investering i datterselskap		0	0
Renteinnt. fra foretak i samme konsern		0	0
Annen renteinntekt		1 570 202	889 797
Annen finansinntekt		94 960	367 452
Sum finansinntekter		1 665 161	1 257 248
Finanskostnader			
Rentekostn. til foretak i samme konsern		0	0
Annen rentekostnad		7 066 839	6 752 775
Annen finanskostnad		160 882	56 008
Sum finanskostnader		7 227 720	6 808 783
NETTO FINANSPOSTER		-5 562 559	-5 551 535
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		20 549 806	21 680 808
Skattekostnad på ordinært resultat	10	5 093 138	3 869 840
Minoritetens andel av årets resultat	9	100 400	-379 147
ÅRSRESULTAT		15 557 067	17 431 821

PRODUKSJON: KRYSSPRESS AS
TRYKK: SKIPNES KOMMUNIKSJON

2019.remiksarsmelding.no